

I. DIO

STRUKTURA SEMINARSKOG RADA

1. Naslovna stranica

Nepaginirana naslovna stranica treba sadržavati sljedeće informacije:

- U gornjem lijevom uglu navodi se naziv sveučilišta, fakulteta, odsjeka, kolegija, titula, ime i prezime nastavnika te ime i prezime studenta, slovima veličine 14 točaka.
- Naslov rada treba biti ispisan masnim slovima (bold), centrirano, slovima veličine 16 točaka.
- Naziv vrste rada (npr. seminarski rad) navodi se ispod naslova rada, centrirano, slovima veličine 14 točaka.
- Na dnu naslovne stranice navodi se mjesto te mjesec i godina nastanka rada, centrirano, slovima veličine 14 točaka.

2. Sadržaj

Na posebnoj stranici naslovljenoj 'Sadržaj' potrebno je navesti popis naslova svih poglavlja i potpoglavlja u radu, kao i brojeve početnih stranica svakog poglavlja, slovima veličine 12 točaka.

3. Sažetak i ključne riječi

Sažetak i ključne riječi navode se na posebnoj stranici i ne numeriraju se. Sažetak treba imati 200 do 250 riječi i piše se u jednom odlomku, u trećem licu i pasivu. U njemu se ne citira. Sažetak je jezgroviti prikaz cijelog rada te u njemu trebaju biti sadržane najvažnije informacije o radu. Na prvom mjestu navode se cilj i svrha rada, zatim se objašnjava teorijski i metodološki pristup opisu problematike. Ukoliko se radi o istraživanju, navode se odabrane metode i uzorak istraživanja. Na kraju se navodi glavni rezultat i doprinos rada.

Ispod sažetka potrebno je navesti 3 do 5 ključnih riječi. Ključne riječi su pojmovi koji najbolje opisuju sadržaj rada. Ključne riječi obično se izvode iz naslova i sažetka rada.

4. Tekst seminarskog rada

- *opseg*

5-6 kartica teksta- prva godina preddiplomskog studija

7-12 kartica teksta - druga godina preddiplomskog studija

12-20 kartica teksta – treća godina preddiplomskog studija

15-20 kartica teksta – prva i druga godina diplomskog studija

ili prema uputama predmetnog nastavnika.

- *uređivanje teksta*

Tekst seminarskog rada treba biti paginiran. Za tekst se preporuča koristiti font Times New Roman, veličine 12 točaka, prored 1,5 i obostrano poravnanje. Za naslove dijelova seminara i poglavlja preporuča se koristiti velika slova veličine 14 točaka. Svaki odlomak teksta, osim početnog u poglavlju, treba uvući pomoću tabulatora.

- uređivanje tablica i slika unutar teksta

Tablice i slike unutar teksta trebaju biti numerirane redosljedom pojavljivanja. Svaka tablica i slika trebaju biti opisane na način da budu čitljive i izvan konteksta. Opisi tablica trebaju se nalaziti iznad tablice, a opisi slika trebaju biti ispod slike. Valja izbjegavati nazive graf, grafik, fotografija, shema, dijagram i sl. te umjesto njih koristiti izraz 'slika', a vrstu istaknuti u opisu.

Dobar primjer:

Slika 1. Fotografija knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Loš primjer:

Fotografija 1. Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku

Unutar dijela teksta koji se odnosi na pojedinu tablicu ili sliku potrebno je u zagradi navesti o kojoj se tablici ili slici radi. Npr. (Slika 1) ili (vidi Tablicu 2).

- stil i način pisanja

Rad mora biti napisan standardnim hrvatskim jezikom, bez pravopisnih, gramatičkih i tiskarskih pogrešaka. U njemu se koristi stručna terminologija usvojena tijekom studija. Rad je potrebno pisati u trećem licu i pasivu, izbjegavajući osobni stil pisanja, posebice 1. lice jednine i množine, te žargonizam. Svi citati navode se na hrvatskom jeziku bez obzira na izvornik, osim ako nastavnik izričito ne traži drugačije.

- struktura teksta

Rad mora sadržavati sve elemente znanstvenog i stručnog rada:

Predgovor – nije obavezan dio rada, koristi se ako je iz nekog razloga bitno pojasniti strukturu rada, pristup problematici ili ograničenja pri izradi rada.

Uvod – svrha je uvoda 'uvesti' u problematiku rada. Potrebno je ukratko opisati područje istraživanja, odnosno tematiku rada, te njegovu važnost. Uvod mora biti jasno povezan s dijelovima rada koji slijede. Numerira se.

Razrada teme po poglavljima i potpoglavljima – poglavlja i potpoglavlja moraju biti numerirana i podijeljena na logičan i jasan način te se sadržajno međusobno nadovezivati. Da bi se dio rada mogao označiti kao zasebno poglavlje, mora imati najmanje dvije kartice teksta.

Ukoliko se radi o istraživanju, rad mora sadržavati i sljedeća poglavlja ili potpoglavlja:

Cilj i svrha istraživanja – opisuje se što se istraživanjem željelo saznati, navode se istraživačka pitanja i polazne pretpostavke (hipoteze).

Metode – opisuju se odabrane metode istraživanja, način provedbe i uzorak.

Rezultati – navode se dobiveni rezultati istraživanja.

Rasprava – objašnjavaju se dobiveni rezultati i njihova važnost.

Zaključak – u zaključku se iznose temeljne spoznaje i rezultati do kojih se došlo u radu te se naznačuju mogućnosti daljnjeg istraživanja problematike. U zaključku treba izbjegavati citiranje. Zaključak mora biti dovoljno opsežan, najmanje karticu teksta. Zaključak treba napisati jasno i razumljivo neovisno o čitanju ostatka teksta.

Popis literature – nakon zaključka slijedi popis korištenih jedinica literature. Detaljne upute o navođenju literature daju se u dijelu 5. *Popis korištene literature*.

Prilozi – ukoliko je potrebno, na kraju rada prilažu se slike, dodatne tablice, anketni upitnici, transkripti intervju a i sl. i to na posebnoj stranici naslovljenoj Prilozi.

Seminarski rad koji se šalje elektroničkom poštom ne smije prelaziti 500 kB.

5. Popis korištene literature

Broj jedinica literature koje je potrebno citirati u radu (izravno ili neizravno):

3 citata iz različitih izvora - prva godina preddiplomskog studija

5 citata iz različitih izvora – druga godina preddiplomskog studija

10 citata iz različitih izvora – treća godina preddiplomskog studija i diplomski studij ili prema uputama predmetnog nastavnika.

Pri pisanju seminara koristi se i citira prije svega objavljena literatura. Predavanja ili ppt prezentacije treba izbjegavati.

Na posljednjoj paginiranoj stranici navodi se korištena literatura. U popisu literature ne razdvajaju se mrežni i tiskani izvori. Literatura se navodi po dolje navedenim pravilima za citiranje literature. Popis literature treba biti posložen abecednim redom. Sva literatura citirana u tekstu treba biti navedena u popisu literature. Isto tako, sva literatura navedena u popisu literature, mora biti citirana u tekstu.

II. DIO UPUTE ZA CITIRANJE

Bilješke (fusnote)

Bilješke (objasnidbene i bibliografske) navode se na dnu stranice (putem umetanja fusnota). U objasnidbenim bilješkama se pobliže označava određeni dio teksta ili daju dodatni podaci. U bibliografskim bilješkama se daju podaci o izvoru iz kojeg je preuzet citat/navod.

Primjer bilješke ispod teksta za knjigu:

¹Plevnik, Danko. Fortuna čitanja. Osijek: Hrvatsko čitateljsko društvo, 2006. Str. 20.

Primjer bilješke ispod teksta za časopis:

¹Verona, Eva. Restauracija novina u Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 7, 3/4(1961), str. 242.

Primjer bilješke ispod teksta za zbornik:

¹Petr, Kornelija; Vrana, Radovan; Aparac, Tatjana. Web based LIS education: potentials and feasibility of regional models. // Continuing professional education for the information society : the fifth World conference on professional education for the library and information science professionals / edited by Patricia Layzell Ward. Muenchen : Saur, 2002. Str. 205-213.

Bilješke treba označiti u tekstu u neprekinutom nizu od 1 naviše. U bilješkama treba navesti pune bibliografske podatke te broj stranice, kada se navod pojavi prvi put. Za svako sljedeće navođenje uz prezime i ime autora kojega se citira treba staviti oznaku "Navedeno djelo" ili "Nav. dj.", popraćenu brojem stranice s koje je navod preuzet ili oznakom za stranice (od-do) ako je preuzet veći dio teksta citiranog autora.

Oznaka "Isto" (ili Ibid) koristi se ako se bilješke vezane uz određeno djelo navode jedna za drugom. Uz njih se dodaje broj stranice ukoliko je navod preuzet s različite stranice istog djela. Ako je navod preuzet s iste stranice kao i prethodni (i koja je prema tome već navedena), stranica se uz oznake Isto, Ibid ili Nav.dj. ne piše ponovno. Oznaka Isto koristi se i ako se u sljedećoj fusnoti rabi isti izvor, ali je ona navedena na novoj stranici.

Primjer:

¹Mišić, Jelka. Bibliografija rasprava, članaka i književnih radova I. Zagreb: Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, 1956. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 4, 1-4(1955-1957), str. 104-106.

²Švab, Mladen. Mate Ujević, utemeljitelj suvremene hrvatske enciklopedike. // Radovi Leksikografskog zavod «Miroslav Krleža». Razdio za leksikografiju, enciklopediku i informatiku 2(1992), str. 9-73.

³Isto, str. 49.

⁴Isto.

⁵Mišić, Jelka. Nav.dj., str. 108.

Za posredno citiranje koristi se izraz « Citirano prema: ». Posredno citirati znači citirati određenog autora/djelo koje je već citirano unutar druge knjige/ članka koje koristimo.

Primjer citiranja u bilješci ispod teksta:

Aitchinson, Jean; Gilchrist, Alan. Thesaurus construction. 2nd ed. London : Aslib, 1987. Citirano prema: Rowley, Jennifer. The controlled versus natural indexing languages debate revisited : a perspective on information retrieval practice and research. // Journal of Information Science 20, 2(1994), str. 112.

U popisu literature ovako se posredno citirano djelo može navesti na dva načina:

- Oba izvora zasebno ako su korištena oba djela. Npr.
Aitchinson, Jean; Gilchrist, Alan. Thesaurus construction. 2nd ed. London : Aslib, 1987.
Rowley, Jennifer. The controlled versus natural indexing languages debate revisited : a perspective on information retrieval practice and research. // Journal of Information Science 20, 2(1994), str. 108-119.
- Samo djelo čije su ideje citirane. Npr.
Aitchinson, Jean; Gilchrist, Alan. Thesaurus construction. 2nd ed. London : Aslib, 1987.

Sva literatura navedena u bilješkama treba biti navedeni i u popisu literature na kraju rada. U popisu literature navodi se samo korišteni literatura koja je citirana u radu.

Citati

Citirati se može izravno, koristeći navodnike, i neizravno, prepričavanjem (parafraziranjem). Preporuča se neizravno citiranje. Izravno citiranje preporuča se koristiti kada se radi o

sadržajno i stilski posebno značajnom citatu. Citat koji se izravno prenosi iz teksta drugog autora stavlja se u navodne znakove iza čega dolazi broj fus note. Ako se izravno citira veći dio teksta, a jedan dio se želi ispustiti, ispušteni dio označava se znakom [...]. Nakon parafraziranog dijela teksta također dolazi oznaka fus note. Za neizravno citiranje u bilješkama se koristi izraz Usp. (usporedi) ili Vidi.

Primjer:

¹Usp. Mišić, Jelka. Bibliografija rasprava, članaka i književnih radova I. Zagreb: Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, 1956. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 4, 1-4(1955-1957), str. 104-106.

VAŽNO: Svako namjerno ili nenamjerno preuzimanje tuđeg teksta bez navođenja izvora smatra se plagijatom te je neetično i kažnjivo.

Upute za citiranje različitih vrsta izvora:

Knjiga

Prezime, Ime autora. Naslov: podnaslov. Podatak o izdanju ako postoji. Mjesto izdavanja: Nakladnik, godina izdavanja.

- kod knjiga koje imaju dva ili tri autora navodi se: Prezime, Ime prvog autora; Prezime, Ime drugog autora; Prezime, Ime trećeg autora.
- kod knjiga koje imaju četiri i više autora navodi se: Prezime, Ime prvog autora...[et al.].
- kod knjiga koje nemaju podatak o autoru navodi se: Naslov / podatak o uredniku.

Primjer citiranja knjige koja ima jednog autora:

Manguel, Alberto. Povijest čitanja. Zagreb: Prometej, 2001.

Primjer citiranja knjige koja ima više autora:

Babić, Stjepan; Finka, Božidar; Moguš, Milan. Hrvatski pravopis. Zagreb: Školska knjiga, 1995.

Primjer citiranja knjige koja nema podatak o autoru:

Antologija hrvatske kratke priče / priredio Miroslav Šicel. Zagreb : Disput, 2001.

Poglavlje u knjizi:

Prezime, Ime autora. Naslov poglavlja. // Naslov knjige / Ime i prezime autora knjige. Mjesto izdavanja: Nakladnik, godina izdavanja. Početna i završna stranica.

Primjer:

Petrak, Jelka. Traženje informacija u medicini. // Uvod u znanstveni rad u medicini / Matko Marušić i suradnici. 3. izd. Zagreb: Medicinska naklada, 2004. Str. 116 - 124.

Natuknica u enciklopediji:

Prezime, Ime autora natuknice (ako postoji). Naslov natuknice. // Naslov enciklopedije. Podatak o izdanju (ako postoji). Mjesto izdavanja: Nakladnik, godina izdavanja prvog i zadnjeg sveska (ukoliko enciklopedija ima više svezaka). Godina izdavanja sveska u kojemu se nalazi natuknica. Stranica.

Primjer:

Bibliografija. // Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda. 3. izd. Zagreb: JLZ, 1977-1985. Sv. 1. 1977. Str. 55

Članak u časopisu:

Prezime, Ime autora. Naslov rada: podnaslov. // Naslov časopisa oznaka sveska/godišta, broj(godina), početna-završna stranica.

Primjer:

Aparac-Jelušić, Tatjana. Knjižnična znanost u posljednjem desetljeću dvadesetog stoljeća. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 40, 1/2(1997), str. 139-152.

Članak u novinama:

Prezime, Ime autora. Naslov rada: podnaslov. // Naslov novina oznaka sveska/godišta, broj(dan, datum), početna-završna stranica.

-ako je autor potpisan samo inicijalima, navode se iza naslova i znaka /

Primjer:

Cimet za budnost u vožnji / I.V. // Večernji list 46, 15.170(subota, 4.2. 2006), str. 86.

Rad u zborniku:

Prezime, Ime autora. Naslov rada: podnaslov. // Naslov zbornika / podatak o uredniku. Mjesto izdavanja: Nakladnik, godina izdavanja. Početna-završna stranica.

Primjer:

Anzulović, Neda. Aleksandar Stipčević: biografija i bibliografija radova. // Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića / uredila Tatjana Aparac-Jelušić. Osijek: Filozofski fakultet, 2005. Str. 7-37.

Elektronički izvori:

Prezime, Ime autora (ako postoji). Naslov: podnaslov, datum/godina nastanka dokumenta (ako postoji). Potpuna URL adresa (datum pristupa dokumentu)

Članak u elektroničkom časopisu:

Prezime, Ime autora. Naslov rada: podnaslov. // Naslov časopisa oznaka sveska/godišta, broj(godina), početna-završna stranica. Potpuna URL adresa (datum pristupa dokumentu)

Primjer članka u html-u:

Petr, Kornelija; Vrana, Radovan; Aparac-Jelušić, Tatjana. Obrazovanje na daljinu: mogući model u području knjižnične i informacijske znanosti Hrvatske. // Časopis Edupoint 2, 2(2002). URL: <http://edupoint.carnet.hr/casopis/aktualni/index.html> (2002-01-22)

Primjer članka u pdf-u:

Krtalić, Maja; Hasenay, Damir; Aparac-Jelušić, Tatjana. Upravljanje zaštitom pisane baštine u knjižnicama – teorijske pretpostavke. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, 1/2 (2011), str. 1-36. URL: [http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1145/vbh/God.54\(2011\),br.1/2](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1145/vbh/God.54(2011),br.1/2) (2011-09-30)

Članak na mrežnoj stranici:

Prezime, Ime autora (ako postoji). Naslov: podnaslov, datum/godina nastanka dokumenta (ako postoji). Potpuna URL adresa (datum pristupa dokumentu)

Primjer:

Lauder, John; Matheson, Ann. Newsplan 2000 project: completion report to the heritage lottery fund, 2005. URL: <http://www.bl.uk/about/cooperation/pdf/newsplan2000final.pdf> (2006-01-13)

Primjer članka na mrežnoj stranici koji nema autora:

Dynamic action plan, 2005. URL:<http://www.minervaeurope.org/publications/dap/dap.pdf> (2005-11-20)

Mrežna stranica:

Naslov stranice. Potpuna URL adresa (datum pristupa stranici)

Primjer:

Hrvatsko knjižničarsko društvo. URL: <http://www.hkdrustvo.hr/> (2006-03-01)

Članak iz baze podataka:

Prezime, Ime autora. Naslov rada: podnaslov. // Naslov časopisa oznaka sveska/godišta, broj(godina), početna i završna stranica rada. URL adresa članka (Datum pristupa)

Primjer:

Arnold, Renea. Public libraries and early literacy: raising a reader. // American Libraries 34, 8(2003), str. 25-31. URL: <http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=c9973066-64de-4d00-bd12-f58ecc829694%40sessionmgr104&vid=5&hid=127> (2005-06-11)

Natuknica u elektroničkoj enciklopediji:

Prezime, Ime autora natuknice (ako postoji). Naslov natuknice. // Naslov enciklopedije. Nakladnik, godina online izdavanja. URL adresa (datum pristupa)

Primjer:

Book. // Encyclopaedia Britannica Online. Encyclopedia Britannica, 1999. URL:
<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/73295/book> (2008-06-15)

CD-ROM:

Podaci se navode ovisno o tome radi li se o knjizi, časopisu, zborniku. Na kraju se se dodaje oznaka [CD-ROM]

Primjer:

Čujić, Maja; Faletar, Sanjica; Gavranović, Drahomira. Free vs. fee-based library services in Eastern Croatia. // Library and information in multicultural societies: proceedings / the 12th Bobcatsss symposium 26-28 January 2004. in Riga, Latvia. Boras: University College, 2004. Str. 76-83 [CD-ROM]

Listserv, newsgroup, e-mail:

Prezime, Ime autora (ako je poznato). Predmet poruke (subject), datum poruke ako se razlikuje od datuma kad je pročitana. Adresa listserv ili newslit računala poslužitelja (datum čitanja poruke)

- Kod osobnih e-mail poruka izostavlja se adresa.

Primjer listserv poruke:

Levitt, Jonathan. Fourth discussion topic. Euro_Student_ASIST@yahoogroups.com (2006-03-03)

Primjer newsgroup poruke:

Ferić, Petar. Novosti, 25.02.2006. hr.soc.grad.osijek. (2006-03-12)

Primjer e-mail poruke:

Cameron, Martha. Library. Osobna poruka. (2006-03-09)

USMENI IZVORI

Predavanje:

Prezime, Ime autora. Naslov predavanja. Naslov kolegija/skupa unutar kojeg je održano predavanje. Naziv ustanove u kojoj je održano predavanje. Mjesto, datum održanog predavanja. [Predavanje]

Primjer:

Aparac-Jelušić, Tatjana. Informacija. Teorijske osnove knjižnične i informacijske znanosti. Sveučilište J. J. Strossmayer, Filozofski fakultet, Odsjek za informacijske znanosti. Osijek, 5. 3.2006. [Predavanje]

Intervju:

Prezime, Ime intervjuirane osobe. Osobni intervju. Datum intervjuja.

Primjer:

Hayes, Bob. Osobni intervju. 11. 3. 2006.

AUDIOVIZUALNA GRADA (zvučna kaset, video kaset, DVD, CD):

Prezime, Ime autora. Naslov. Mjesto: Izdavač, godina izdavanja. [Medij]

Primjer:

Adcock, Fleur...[et al.]. The poetry quartets. London: The British Council: Bloodaxe Books, 1998. [CD]

Wai, Lana. Yoga. Ljubljana : Videoart, 2003. [DVD]